

MEDEDELINGEN EN BEKENDMAKINGEN

JAN DEKKERSTICHTING

Het Bestuur der Jan Dekkerstichting ziet gaarne aanvragen voor financiële ondersteuning van medisch-wetenschappelijk werk tegemoet. Bij voorkeur worden de aanvragen ingewacht in de maand september aan het adres van de secretaris.

Amsterdam-Z., 3 september 1958
Holbeinstraat 45

H. T. DEELMAN

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie; ter bevordering van spoedige plaatsing van de stukken behoudt de Redactie zich het recht voor, deze zo nodig te bekorten).

DE ONDERZOEKERS IN DE MEDISCHE BASISVAKKEN

Het probleem dat door collega DEFARES (1958) wordt aangestipt — de opleiding van onderzoekers in de medische basisvakken en de aanvulling van de medische opleiding met onderricht op exact-wetenschappelijk gebied — is een vraagstuk dat allerwegen de aandacht heeft. Hoewel velen hun gedachten hebben geuit, ook in dit *Tijdschrift*, is het wel opmerkelijk, dat de stand van zaken in wezen niet verandert. Dit is mede een gevolg van de grote verscheidenheid van de opvattingen. Het lijkt juist, dat het aankweken van de analytische natuurwetenschappelijke denkwijze de toekomstige specialist de aansluiting geeft tot de basisvakken. Zeer terecht wordt aangedrongen op een synthese van medische en natuurwetenschappelijke scholing. De mogelijkheden die in principe aanwezig worden geacht, zijn de volgende:

1. Een theoretisch-medische studierichting na het kandidaatsexamen. Dit vereist een betere honorering en grotere plaatsingszekerheid voor de onderzoekers.

2. Opneming van een theoretische opleiding in de bestaande studie.

Afgezien van alle bezwaren tegen het invoeren van ten minste één extra vak, dat weliswaar facultatief zou kunnen zijn, doch dat door zijn plaats in de medische studie (op zijn hoogst bij het doctoraal examen) minder vruchtdragend zal zijn dan wanneer de problemen der kliniek beter bekend zijn, menen wij, dat daarnaast velen tijdens de medische studie nog geen omschreven doel voor ogen staat. Hoe vaak blijkt niet, dat men na enkele of meer jaren praktisch medisch werk tenslotte toch tot vaak vruchtbaar wetenschappelijk werk komt (al of niet via een specialistenopleiding).

Een eventuele opneming van de theoretische opleiding in de bestaande medische opleiding zal om praktische redenen een beperkt karakter hebben.

Een andere mogelijkheid ligt in het aantrekkelijker maken van de specialistenopleiding door meer gelegenheden te scheppen bij die opleiding. Tot heden wordt slechts een bepaalde tijd gehonoreerd die men heeft doorgebracht op fysiologische, farmacologische, biochemische en soortgelijke laboratoria. Door hierin een verruiming te scheppen (de opleidingstijd van de meeste specialismen staat dit wel toe) en daarnaast ook nog nieuwe perspectieven te openen (gedacht wordt bv. aan de afdelingen voor medische fysica, en wellicht ook bepaalde befaamde buitenlandse instituten voor „applied physiology”, wat meestal een zeer ruim begrip is) zou men zeker de synthese van geneeskundige en natuur-

wetenschappelijke scholing aanzienlijk kunnen bevorderen.

Men mag, dunkt ons, wel ervan uitgaan, dat de onderzoekers in de medische basisvakken in den regel een zekere geneigdheid bezitten tot de analytische (natuurwetenschappelijke) denkwijze. De boven vermelde mogelijkheid houdt wel in, dat aanstaande onderzoekers in de medische basisvakken een specialistenopleiding ontvangen. Dit lijkt alleen maar gunstig. Enerzijds zijn reeds vele van deze onderzoekers specialist in die zin, anderzijds is men op het tijdstip van het artsexamen geen onderzoeker. Een nadere, dieper gaande kennismaking van die kliniek lijkt zeer gewenst. De problemen uit de kliniek vormen een belangrijke bron van inspiratie voor wetenschappelijk werk.

In deze zin zou men misschien de mogelijkheden bij de opleiding tot een specialisme kunnen verruimen. Wellicht zal te zijner tijd de evolutie leiden tot een nieuwe synthese, in dit geval een status van klinisch fysioloog, waarbij klinisch werk op het gebied der inwendige geneeskunde, hartziekten, longziekten enz. een onmisbaar onderdeel uitmaakt van de opleiding naast de proeftijd op een laboratorium.

Hierbij wordt aan de aanstaande onderzoeker overgelaten, hoeveel tijd hij aan zijn natuurwetenschappelijke opleiding wil besteden; in het algemeen is echter op laboratoria de gelegenheid hiertoe ruimer dan in de kliniek. Er is hier een mogelijkheid te meer om de synthese van geneeskunde en natuurwetenschappen te bereiken.

Literatuur: DEFARES, J. G. (1958) *Ned. T. Geneesk.* 102, 1569.

Utrecht, 12 augustus 1958

H. M. BEUMER

MANIPULATIE, OSTEOPATHIE EN CHIROPRAxis

De voorlichting omtrent de osteopathie en de chiropraxis draagt een eenzijdig karakter. De oorzaak daarvan is te zoeken in de belangenstrijd welke tot heden in de Verenigde Staten wordt gevoerd tussen de organisatie der artsen, de American Medical Association en de vereniging van osteopaten, de American Osteopathic Association. Deze strijd dateert van de oprichting der eerste osteopathische school door Dr. A. T. STILL, waarin deze na langdurige medische praktijk zijn ervaringen tot een systeem had opgebouwd en aan zijn studenten doorgaf. Met deze school beoogde hij een volledig systeem van geneeskunde te geven, waarbij aan alle medische aspecten recht zou wedervaren, maar waarbij in de allereerste plaats de ongestoorde fysiologische functie als voorwaarde werd gezien voor het verkrijgen en het behoud der gezondheid. De grote betekenis van anatomische veranderingen in weefsels en gewrichten werd middelpunt van de studie en de therapie. Niet zonder strijd verkreeg deze school erkenning, en daarmee haar leerlingen het recht tot het uitoefenen van de geneeskunde. In de loop der jaren ontstonden zes osteopathische scholen, waarvoor eisen van vooropleiding, studietijd en „internship” aan dezelfde eisen voldoen als die der medische scholen. Bovendien kunnen afgestudeerde osteopaten zich in dezelfde specialismen bekwamen en bevoegdheid verkrijgen als de artsen der medische scholen.

Door de grotere politieke invloed van de meer dan tienvoudige meerderheid der artsen zijn in de verschillende staten de bevoegdheden tot uitoefening van de praktijk voor de osteopaten niet gelijk. In een aantal staten mogen de osteopaten het Osteopathic State Board examen niet volledig afleggen, in de ene staat mag niet in de obstetrie examen worden afgelegd, in andere staten kan heelkunde of het voorschrijven van geneesmiddelen uitgesloten zijn; de overige staten geven de mogelijkheid tot het afleggen van